

ĐÀO TẠO THIẾT KẾ ĐỒ HỌA Ở VIỆT NAM TRONG KỶ NGUYÊN KỸ THUẬT SỐ VÀ BỐI CẢNH KHÔNG TIẾP XÚC TRỰC TIẾP – THỰC TRẠNG VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA

I TRẦN THỊ BIÊN

Email: tranthibienr@gmail.com

Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương

GRAPHIC DESIGN TRAINING IN VIETNAM IN THE DIGITAL ERA AND THE CONTEXT OF INDIRECT CONTACT - SITUATION AND PROBLEMS

TÓM TẮT

ABSTRACT

Đào tạo thiết kế đồ họa tại Việt Nam trong kỷ nguyên kỹ thuật số đáp ứng kịp thời những nhu cầu về đời sống thẩm mỹ của xã hội đổi mới và hội nhập quốc tế. Với mong muốn đào tạo đội ngũ họa sĩ thiết kế có trình độ và khả năng sáng tạo ở nhiều lĩnh vực, tạo ra tính thẩm mỹ cho nhiều sản phẩm tiêu dùng, phục vụ hữu ích cho đời sống xã hội hiện đại. Tuy nhiên, sự bùng nổ về số lượng và chất lượng tại các cơ sở đào tạo thiết kế đồ họa tạo nhiều thách thức, đặc biệt trong bối cảnh dịch bệnh như hiện nay. Nhiều cơ sở đào tạo đã thay đổi phương pháp và chương trình đào tạo, đội ngũ giáo viên, phương tiện kỹ thuật phù hợp với bối cảnh không tiếp xúc trực tiếp. Đảm bảo tiêu chí gắn kết giữa đào tạo với ứng dụng, giữa học và làm cũng như giữa cung và cầu tạo sự bền vững và phát triển đất nước.

Từ khóa: Bối cảnh không tiếp xúc trực tiếp, đào tạo thiết kế đồ họa, kỷ nguyên kỹ thuật số

Graphic design training in Vietnam in the digital era promptly responds to the needs of the aesthetic life of an innovative society and international integration, with the desire to train a team of graphic designers who are qualified and creative in many fields, creating aesthetics for many consumer products, serving usefully for modern social life. However, the explosion in quantity and quality at graphic design training institutions presents many challenges, especially in the context of the current epidemic. Many training institutions have changed training methods and programs, teaching staff, and technical means to suit the context of non-contact. Ensure the connection between training and application, between learning and practicing as well as between supply and demand to create sustainability and development of the country.

Keywords: The context of non-contact, Graphic design training, The digital era

Dẫn nhập

Trong bối cảnh đất nước ta đang trong thời kỳ phát triển mới đầy thử thách ở nhiều phương diện của đời sống xã hội. Đặc biệt là sự kết nối công nghệ đã làm cho những ngành nghề gần như biến mất, nhưng ngược lại cuộc cách mạng công nghiệp đánh dấu thời kỳ kỷ nguyên số tạo đà cho một số ngành phát triển mạnh mẽ như ngành thiết kế đồ họa. Kỷ nguyên số đã tạo được toàn diện tính liên ngành nhằm phục vụ chất lượng cao hơn cho đời sống thẩm mỹ con người. Đồng thời thiết kế đồ họa cũng là một trong những ngành/nghề thu hút nhiều nhân lực chất lượng cao phục vụ cho đời sống xã hội hiện đại. Hướng đến giải pháp đào tạo chất lượng và đổi mới nâng cao chất lượng và số lượng cho ngành thiết kế đồ họa nhằm

nâng cao chất lượng trong đào tạo trước bối cảnh không tiếp xúc trực tiếp như hiện nay.

1. Thực trạng đào tạo ngành thiết kế đồ họa ở Việt Nam trong kỷ nguyên kỹ thuật số

1.1. Thực trạng về chương trình, phương pháp đào tạo có áp dụng công nghệ thông tin

Ngày nay, xã hội càng phát triển, đời sống ngày càng văn minh thì thế giới đồ vật được con người nghiên cứu tạo ra càng hoàn hảo, đảm bảo cả tính ứng dụng, kỹ thuật và thẩm mỹ. Thiết kế đồ họa là một ngành được một số trường đào tạo bài bản nhằm cung cấp cho xã hội đội ngũ nhà thiết kế, chất lượng phục vụ đời sống vật chất và tinh thần cho cộng đồng. Chính vì vậy, nhiều cơ sở đào tạo thiết kế đồ họa trên cả

nước đã áp dụng công nghệ và thiết bị điện tử thông minh cho việc tương tác giữa người dạy và người học. Trong bối cảnh không tiếp xúc trực tiếp như hiện nay thì tính ứng dụng của công nghệ số càng trở nên cần thiết và hữu ích. Việc chuyển giao kiến thức tới người học chủ yếu được thực hiện thông qua các lớp học online với nhiều ưu điểm và tiện lợi khi có thể ngồi tại nhà hoặc bất cứ đâu để trao đổi. Đối với sinh viên, học viên học tập chuyên ngành thiết kế đồ họa có thể tiếp nhận kiến thức theo khả năng và cần sự hỗ trợ của người dạy thông qua trao đổi tương tác hoặc tư liệu. Điều này giúp cho người học tự tin, chủ động dành thời gian để tìm hiểu, học tập, thực hành. Đối với giảng viên việc sử dụng kỹ thuật số vào dạy học tạo cơ hội chia sẻ, trao đổi bài giảng sinh động bằng hình ảnh, clip, video, quản lý học viên qua tính năng của website. Như thế, các môn học lý thuyết, môn học cơ sở và chuyên ngành cũng được sử dụng phương pháp thuận tiện để thực hiện chương trình đào tạo linh hoạt nhất đó là phương pháp trực tuyến kỹ thuật số.

Chương trình đào tạo ở cấp độ đại học bao gồm các môn học giáo dục đại cương/lý thuyết cùng các học phần chuyên môn, hầu hết tại các trường đào tạo ngành Thiết kế đồ họa đều quan tâm đến chương trình đào tạo các môn giáo dục chuyên ngành như: Hình họa, Sáng tác thiết kế, Cơ sở tạo hình, Tin học chuyên ngành, Nhiếp ảnh, Vẽ kỹ thuật, Kiến thức ngành... Đối với quy trình đào tạo kiến thức ngành cần thông qua các học phần bắt buộc như: Kỹ thuật in đồ họa/đồ họa ấn loát. Đối với môn Sáng tác thiết kế lại bao gồm: chữ, hình ảnh minh họa, áp phích, logo, áp phích cổ động, bao bì, thiết kế Brochure, Catalogue, tờ gấp, tờ rơi, tem, lịch, sách báo, 3D, Website... Ngoài ra bao gồm các bài vẽ đi nghiên cứu thực tế, nghiên cứu chép vốn cổ, tiếp cận với thương hiệu tại các đơn vị thiết kế và quá trình thực tập tốt nghiệp. Tại Hà Nội, các cơ sở đào tạo thiết kế đồ họa thuộc khối trường công lập như: Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương, Đại học Mỹ thuật Công nghiệp Hà Nội, Đại học Mỹ thuật Việt Nam, Đại học Kiến Trúc Hà Nội... Các trường thuộc khối dân lập như: Đại học FPT, Đại học Mở, Đại học Hòa Bình, Đại học Nguyễn Trãi, Đại học Kinh doanh và Công nghệ, Trung tâm đào tạo đồ họa đa phương tiện Arena Multimedia... đào tạo chuyên ngành thiết kế đồ họa hiện nay còn được đào tạo khá phổ biến thuộc các khu vực miền Trung và Nam bộ. Đối với khu vực Tp.Hồ Chí Minh là nơi được ghi nhận có nhiều cơ sở đào tạo thiết kế đồ họa nhiều nhất trong cả nước. Tuy nhiên, ở mỗi trường đều mong muốn tạo cho mình một môi trường, điều kiện vật chất và chương trình đào tạo tốt nhất, có khả năng ứng dụng tích cực với đời sống thẩm mỹ xã hội.

Một số cơ sở đào tạo đã xây dựng kế hoạch và thực

hiện đào tạo chuyên ngành thiết kế đồ họa ở trình độ thạc sĩ nhằm tạo động lực và nâng cao chất lượng hơn nữa như: Đại học Mỹ thuật Công nghiệp Hà Nội (đã thực hiện đào tạo), Đại học Sư phạm Nghệ thuật TW, Đại học Kiến trúc Hà Nội, Đại học Tôn Đức Thắng Tp. HCM, Đại học Văn Lang Tp. HCM... Đào tạo theo chương trình từ đại học đến cao học nhằm tạo nguồn nhân lực có ý thức phục vụ cộng đồng. Tạo nguồn và xây dựng đội ngũ thiết kế có kiến thức, năng lực chuyên môn vững vàng, đáp ứng yêu cầu phù hợp thuộc lĩnh vực Mỹ thuật Ứng dụng.

Để hoàn thành chương trình học tập, nghiên cứu về thiết kế đồ họa các cơ sở đào tạo thường triển khai những học phần tự chọn nhằm cung cấp cho người học những kiến thức phù hợp và đầy đủ (tùy theo tiêu chí của từng trường). Qua đó giúp cho sinh viên bồi đắp thêm lượng kiến thức cho mình về chuyên ngành thiết kế đồ họa. Mỗi trường có mã ngành đào tạo ngành thiết kế đồ họa đã xây dựng cho mình chiến lược và chương trình đào tạo giúp cho việc giảng dạy thống nhất với chương trình chung của ngành.

Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp Hà Nội là cơ sở đào tạo thiết kế đồ họa sớm hơn các trường khác trong khu vực phía Bắc, với chất lượng đào tạo được đánh giá cao cả về uy tín trong những năm qua. Chính vì có bề dày và kinh nghiệm đào tạo về thiết kế, nên Nhà trường thường có những thay đổi về chương trình giảng dạy nhằm đáp ứng nhu cầu của người dạy và người học cũng như trang bị đủ kiến thức cho sinh viên sau khi ra trường. Đặc biệt trong bối cảnh công nghệ số hiện nay cần đến áp dụng phương pháp dạy học tích cực trong bối cảnh không tiếp xúc trực tiếp. Đó chính là cập nhật với máy tính, điện thoại, thiết bị số khi thao tác với bài giảng và bài tập, phương pháp, kỹ năng hướng dẫn và trao truyền kiến thức cho người học. Một số các trường có đào tạo chuyên ngành thiết kế đồ họa như: Đại học Mỹ thuật Công nghiệp, trường đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương, trường đại học Mỹ thuật Việt Nam, trường đại học Kiến Trúc, Đại học Mở, Đại học Kinh doanh và công nghệ... đều xây dựng khung chương trình đào tạo và kế hoạch đào tạo chi tiết theo năm học. Chương trình học tập của năm thứ nhất và năm thứ hai thường là những bài tập/bài học cơ bản, yêu cầu sinh viên nghiên cứu và thể hiện bằng tay giúp cho mỗi sinh viên có tư duy sáng tạo, có ý tưởng độc lập khi sáng tác thiết kế. Sinh viên học năm thứ ba, thứ tư sẽ được thực hành những bài tập đơn lẻ hoặc đồng bộ tùy theo yêu cầu của chương trình. Sang năm thứ năm sinh viên sẽ được thực hiện theo hướng nghiên cứu và thực hiện đồ án tốt nghiệp. Đó cũng là những quy trình đào tạo chung cho chuyên ngành thiết kế đồ họa ở trình độ đại học dù thời gian gần đây có áp dụng phương pháp dạy học trực tuyến và kỹ thuật số.

Tuy nhiên, chương trình đào tạo ở mỗi cơ sở vẫn chưa thật thống nhất giữa các môn học cơ bản và những môn học cơ sở tạo hình: Chương trình đào tạo bị giãn trải, trong 4 năm học có 8 học kỳ, thì các môn chung trong chương trình đã chiếm mất 3 học kỳ chỉ còn lại 4,5 học kỳ tương đương với 2,5 năm dành cho chuyên môn, kể cả thời gian nửa năm thực hiện đồ án tốt nghiệp¹. Thực tế, nhiều cơ sở đào tạo đã áp dụng chương trình có sử dụng công nghệ số trong việc học tập thiết kế đồ họa ở lĩnh vực chuyên sâu như: Adobe Illustrator dùng để sử dụng thiết kế đồ họa vector; Adobe InDesign dùng trong thiết kế đồ họa dàn trang hay Adobe Photoshop dùng để chỉnh sửa ảnh; Adobe Audition dùng trong thiết kế đồ họa chỉnh sửa âm thanh; Adobe After Effect được sử dụng trong thiết kế đồ họa chuyển động... ở mỗi phần mềm đều mang trong mình tính năng riêng biệt, nên việc trao đổi và thực hiện cho sinh viên thiết kế đồ họa cũng cần được tính toán phù hợp. Áp dụng sự tiến bộ của công nghệ kỹ thuật vào dạy và học thiết kế đồ họa trong giai đoạn hiện nay giúp cho người học hiểu được sự rút ngắn thời gian và sự tiện lợi trong thao tác kỹ thuật thực hiện. Các cơ sở đào tạo thiết kế đồ họa cũng đã cập nhật liên tục sự tiến bộ của công nghệ thông tin, cụ thể là các phần cứng, phần mềm, internet vì tác động của nó rất tích cực cho công việc thiết kế đồ họa. Đáp ứng kịp thời với sự đổi mới và phát triển đất nước trong giai đoạn hiện nay.

1.2. Thực trạng về cơ sở vật chất trang thiết bị đào tạo thiết kế đồ họa khi ứng dụng với công nghệ số

Mỗi cơ sở đào tạo đều có phương pháp áp dụng khoa học kỹ thuật vào dạy và học thiết kế đồ họa, chính vì vậy ngày càng có nhiều cơ sở đã kiện toàn chương trình đào tạo của mình. Trong đó môi trường mang tính chuyên nghiệp còn được nhận định ở góc nhìn: Trình độ giảng viên, cơ sở vật chất, không gian hữu ích, phù hợp với sinh viên theo suốt quá trình học tập của mình. Bởi vậy, môi trường học tập và đào tạo đảm bảo được những tiêu chuẩn cơ bản nhất về cơ sở vật chất, công cụ thực hành cho từng sinh viên, đặc biệt là hệ thống máy tính, kết nối Internet và thông tin toàn cầu. Áp dụng công nghệ thông tin không chỉ dành cho họa sĩ thiết kế mà còn phục vụ, đồng hành cùng sinh viên trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu, sáng tạo linh hoạt trong thiết kế đồ họa. Có một số cơ sở đào tạo đã kịp thời kiểm tra thay đổi làm mới trang thiết bị phục vụ cho sinh viên thiết kế đồ họa cũng như giảng viên hướng tới nâng cao chất lượng giảng dạy kiến thức về lý thuyết và thực hành, nhưng không phải tất cả các cơ sở đều thực hiện được như vậy. Tuy nhiên, khi ứng dụng công nghệ số vẫn chưa được đội ngũ giảng viên và sinh viên ứng dụng một cách triệt để như kết nối giữa chương trình đào tạo từ nhà trường đến doanh nghiệp. Mặc dù công nghệ số giúp cho sinh viên có năng lực làm việc nhóm và làm

việc, nghiên cứu độc lập từ những gợi ý của người dạy thông qua hệ thống online. Ví dụ như thông qua những gợi ý từ bài mẫu, hình ảnh, kịch bản, hình minh họa... giúp cho sinh viên được tham khảo rút ngắn thời gian thao tác trên máy và chủ động hơn trong thao tác sáng tác thiết kế.

Trên thực tế chương trình đào tạo thiết kế đồ họa tại các trường Đại học Kiến trúc, Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương... đã thực hiện đào tạo tin chỉ mang tính linh hoạt, giúp sinh viên có thể chủ động trong thời gian học tập của mình. Nghĩa là, sinh viên có điều kiện để lựa chọn mỗi học phần của từng kỳ theo quy định của từng năm học cũng như các học phần sao cho khoa học, hợp lý. Với hình thức đào tạo này, hệ thống quản lý đào tạo của mỗi trường sắp xếp linh hoạt để sinh viên có thể chủ động trong từng năm học, từng bước hoàn thiện quá trình học tập của mình. Với cơ chế đào tạo như vậy đã mang lại nhiều tích hợp và sự thuận tiện cho người học và không còn bị phụ thuộc như phương pháp dạy và học theo niên chế. Hình thức dạy và học theo tín chỉ ít nhiều vẫn còn chưa thực sự được vận dụng triệt để, bởi sự kết nối đồng bộ giữa hệ thống đào tạo, hệ thống điện tử và ứng dụng của sinh viên còn chưa thật khớp nên còn xảy ra tình trạng sinh viên không kịp cập nhật để đăng ký và chọn lựa môn học. Mặt khác, cơ chế chính sách học và dạy theo tín chỉ sinh viên sẽ mất cơ hội đăng ký kịp môn, nếu phải học lại buộc sinh viên phải đăng ký học lại, thi lại sau khi kết thúc học kỳ. Nhưng trên thực tế, một số trường lại chia theo đợt hoặc chờ các lớp khác để gom đủ số sinh viên học lại, sau đó tổ chức dạy và học như chương trình chính thức. Nhiều sinh viên phải chờ để học ghép với khóa sau hoặc dành thời gian để học những môn khác, sau đó quay lại theo học.

Thông qua khảo sát một số trường đào tạo thiết kế đồ họa tại Hà Nội để thấy hầu hết còn chưa đáp ứng được cơ sở vật chất. Đó là các phòng học chuyên môn sáng tác thiết kế. Có thể có phòng học nhưng chưa đáp ứng đúng và đủ phù hợp để học chuyên ngành như: bàn học, máy tính, ứng dụng điện tử... Có nơi còn phải học chung với phòng học hình họa. Điều này phân nào hạn chế việc trưng bày trao đổi/thỏa luận chuyên môn giữa giảng viên và sinh viên. Bài học của sinh viên thiết kế đồ họa cũng được triển khai trên bảng A0 và những sản phẩm thiết kế, đây là tính đặc thù của chuyên ngành. Nhưng vẫn còn thực trạng sinh viên phải làm bài ở ngoài hành lang hoặc mượn/nhờ từ các phòng học khác để triển khai hoặc trưng bày bài khi chấm hoặc thảo luận, bài sáng tác của sinh viên còn sáo mòn, chưa phát huy được tư duy sáng tạo của cá nhân. Phương pháp lưu giữ bài học chuyên ngành của các khóa sinh viên chưa được thực hiện số hóa theo mong đợi.

2. Những vấn đề đặt ra cho đào tạo ngành thiết kế đồ họa ở Việt Nam trong kỷ nguyên kỹ thuật số

2.1. Vấn đề về đổi mới phương pháp giảng dạy chuyên ngành thiết kế đồ họa

Với mục tiêu đổi mới phương pháp, nội dung đào tạo chuyên sâu cho ngành thiết kế đồ họa nhằm cung cấp cho xã hội đội ngũ nhà thiết kế chuyên nghiệp, sáng tạo nhiều mẫu mã phù hợp đáp ứng nhu cầu đời sống thẩm mỹ của con người. Vì vậy, cần xây dựng chương trình đào tạo chi tiết trong thời gian sinh viên theo học 4 - 5 năm. Từ tiêu chí và yêu cầu của ngành học cũng như đặc thù của trường/cơ sở đào tạo nghệ thuật mà xây dựng, bổ sung những tri thức bằng phương pháp và kỹ thuật đặc thù. Việc cân nhắc vai trò và tỷ lệ giữa thầy và trò, khả năng tiếp thu của sinh viên cũng cần được nghiên cứu để đưa ra những giải pháp tối ưu nhất trong đào tạo. Bởi thực tế hiện nay cho thấy số lượng sinh viên theo học thiết kế đồ họa tại các trường Văn hóa Nghệ thuật khá cao: “Số lượng thí sinh tham gia dự tuyển chuyên ngành thiết kế đồ họa có xu thế tăng cao, chiếm 50% số lượng thí sinh tham gia dự thi của toàn trường. Chất lượng đầu vào của thí sinh đồ họa được đánh giá là cao hàng đầu trong tất cả các ngành của nhà trường vì điểm chuẩn của đồ họa luôn cao hơn với các ngành khác từ 1 đến 2 điểm”². Chính vì vậy mà chương trình và phương pháp giảng dạy rất cần được nghiên cứu, đổi mới về nội dung bài học, cập nhật tính thời đại theo hướng chuyên sâu. Cân bằng nội dung bài học còn nhằm đảm bảo kỹ năng vẽ tay và vẽ máy cho sinh viên, triển khai và thống nhất cụ thể nhóm bài tập theo tiến độ từng năm học giúp sinh viên có lộ trình hình dung, phát huy khả năng tư duy một cách hệ thống.

Với mục tiêu đào tạo chuyên sâu nên mỗi cơ sở đào tạo cũng cần xây dựng giáo trình bài học theo modul kiến thức từ dễ đến khó, nhằm nâng cao tính ứng dụng thực tế. Bởi vì sản phẩm thiết kế đồ họa là hình ảnh mang tính thị giác cao, tương tác trực tiếp với người sử dụng mang tính quảng cáo thông qua kênh hình và kênh chữ. Vì thế, mỗi sinh viên thiết kế cần trau dồi cho mình kế hoạch và chương trình theo học chuyên sâu. Mặt khác, cơ sở đào tạo cũng cần đổi mới ưu tiên đào tạo các chuyên ngành sâu như: thiết kế đồ họa nhận diện thương hiệu, thiết kế Games và truyện tranh hay truyền thông đa phương tiện. Ví dụ như dạy và học môn Nghệ thuật nhiếp ảnh cũng cần xác định giúp cho sinh viên có cơ hội sớm được làm quen với máy ảnh, sớm tiếp cận với yêu cầu căn bản về xử lý hình ảnh, dùng ảnh để thể hiện tư duy ứng dụng với mục đích quảng cáo cho sản phẩm thiết kế như thế nào. Nghĩa là khi được học môn học này sinh viên không chỉ học chụp ảnh đơn thuần mà có kiến thức cơ bản nhất về ảnh quảng cáo cùng kỹ năng biết sắp xếp, bố cục hình và chữ trong tương quan không gian và ánh sáng. Hiện nay các trường đều đã bổ sung vào nội dung chương trình đào tạo một số môn như: tin học

chuyên ngành, nhiếp ảnh, thiết kế trang web, kịch bản phân cảnh. Đó được xem là những môn học hữu hiệu giúp cho sinh viên có thêm kiến thức chuyên sâu. Tuy vậy, vẫn cần thực hiện phân chia các bài học sao cho phù hợp với hệ thống tổng thể các môn học tương ứng với các năm. Mặt khác, cần xác định những môn học đó luôn hỗ trợ kiến thức cho người học liên môn, gắn kết giữa lý thuyết và thực hành.

2.2. Vấn đề về đổi mới và nâng cao ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác dạy và học ngành thiết kế đồ họa giai đoạn không tiếp xúc trực tiếp

Trước bối cảnh phát triển không ngừng của công nghệ số cho phép chúng ta hình dung về khả năng và tính ứng dụng của nó có sự thay đổi quy mô về môi trường dạy và học đặc biệt là các cơ sở đào tạo ngành thiết kế đồ họa. Các cơ sở đào tạo cần lựa chọn và phát huy hơn nữa việc cung cấp cho người học các kỹ năng sử dụng công nghệ thông tin một cách tích cực, tránh sự sao chép vi phạm bản quyền khi sử dụng hệ thống Internet. Tăng cường sử dụng công nghệ số trong việc học tập thiết kế đồ họa ở lĩnh vực chuyên sâu như: Adobe Illustrator dùng để sử dụng thiết kế đồ họa vector; Adobe InDesign dùng trong thiết kế đồ họa dàn trang hay Adobe Photoshop dùng để chỉnh sửa ảnh; Adobe Audition dùng trong thiết kế đồ họa chỉnh sửa âm thanh; Adobe After Effect được sử dụng trong thiết kế đồ họa chuyển động... ở mỗi phần mềm đều mang trong mình tính năng riêng biệt, nên việc trao đổi và thực hiện cho sinh viên thiết kế đồ họa cũng cần được tính toán phù hợp. Với sự phát triển công nghệ kỹ thuật số là cơ hội mở ra văn minh cho nhân loại, chúng hỗ trợ một cách đặc lực cho các nhà thiết kế/sinh viên/học viên có cơ hội để thỏa sức sáng tạo. Từ đó, tạo ra nhiều sản phẩm đồ họa thị giác, nâng cao đời sống thẩm mỹ cho con người, cũng nhờ vào tính ứng dụng của công nghệ thông tin mà thiết kế đồ họa làm sinh động hơn những giao diện thương hiệu khi thiết kế bao bì hàng hóa, website.

Đổi mới và nâng cao chất lượng việc ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy và học thiết kế đồ họa trong giai đoạn không tiếp xúc trực tiếp sẽ giúp cho người học hiểu được sự rút ngắn thời gian và sự tiện lợi trong thao tác kỹ thuật thực hiện. Các cơ sở đào tạo thiết kế đào tạo cần cập nhật liên tục sự tiến bộ của công nghệ thông tin, cụ thể là các phần cứng, phần mềm, internet vì tác động của nó rất tích cực cho công việc thiết kế đồ họa. Ví dụ khi dùng phần mềm Adobe After Effects để thiết kế và xử lý hình ảnh chuyển động sẽ nhanh thành công và mang lại tính thẩm mỹ cao, khắc phục được các thao tác thủ công vẽ phác thảo trên giấy: Trong bối cảnh hiện nay năng lực truyền thông khá nhanh nhẹn và hữu dụng nên cần áp dụng triệt để vào chương trình đào tạo về thiết kế nhằm tạo thành phương tiện truyền đạt khoa học³.

ARTS

Như vậy, cùng với việc ứng dụng công nghệ thông tin vào thiết kế bài giảng bằng video, powerpoint, sketch, 3D mask thường mang lại sự hấp dẫn cho cả người dạy và người học, ứng dụng các phần mềm chuyên sâu cho thiết kế đồ họa đã mang lại nhiều tính năng và sự tiện ích. Như thế, công nghệ số ngày nay đã trở thành yêu cầu bắt buộc và cần thiết trong công tác đào tạo của các trường học nói chung, các cơ sở đào tạo thiết kế đồ họa nói riêng.

Kết luận

Đào tạo thiết kế đồ họa ở Việt Nam hiện nay tuy là một ngành non trẻ, mang tính chất gắn kết giữa nghệ thuật – khoa học – công nghệ. Nhưng lại là một ngành cần được đào tạo bài bản để cung cấp cho xã hội nguồn nhân lực/đội ngũ thiết kế có mắt thẩm mỹ, tư duy sáng tạo và biết cập nhật ứng dụng công nghệ số trong sản phẩm ứng dụng. Hướng tới việc giao tiếp và hội tụ ngày càng thuận lợi rất cần các cơ sở nâng cao chất lượng đào tạo theo xu hướng bối cảnh toàn cầu hóa và trước bối cảnh không tiếp xúc trực tiếp. Đổi mới chương trình dạy và học thiết kế đồ họa theo hướng tích cực trong bối cảnh không tiếp xúc trực tiếp nhưng vẫn cần đảm bảo cho sinh viên có đủ các kỹ năng để sẵn sàng đồng hành cùng sự phát triển của tri thức nhân loại.

CHÚ THÍCH

¹Nguyễn Xuân Tiên (2019), Thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực mỹ thuật ứng dụng, Kỷ yếu hội thảo khoa học Đào tạo mỹ thuật ứng dụng thực trạng và giải pháp, trường Cao đẳng Trang trí Đồng Nai thực hiện.

²Đặng Minh Vũ (2019), Đổi mới nội dung môn học thiết kế đồ họa xu hướng tất yếu trong thời đại mới, kỷ yếu hội thảo khoa học Đào tạo mỹ thuật ứng dụng gắn với nhu cầu xã hội, trường ĐH Mỹ thuật Công nghiệp Hà Nội.

³Trần Thị Biên (2019), Đào tạo thiết kế đồ họa tại khu vực Đông Nam bộ trong bối cảnh hội nhập cần áp dụng giải pháp đồng bộ và khoa học, Kỷ yếu hội thảo khoa học: Đào tạo Mỹ thuật ứng dụng thực trạng và giải pháp, trường Trường Cao đẳng Mỹ thuật trang trí Đồng Nai tổ chức.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Dương Thanh Ngọc (2018), *Kết nối công nghệ thông tin với đào tạo thiết kế mỹ thuật ứng dụng trong thời kỳ hội nhập quốc tế*, Hội thảo KHCN lần thứ IX “Chất lượng đào tạo ngành Thiết kế trong thời kỳ hội nhập Quốc tế”, trường Đại học Kiến trúc Tp. Hồ Chí Minh tổ chức.

2. Nguyễn Hồng Ngọc (2018), “Đào tạo họa sĩ thiết kế đồ họa Việt Nam trong thời đại số”, Tạp

chí Khoa học & đào tạo, trường Đại học Công nghệ Sài Gòn, số 01.

3. Nguyễn Xuân Tiên (2019), *Thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực mỹ thuật ứng dụng*, Kỷ yếu hội thảo khoa học Đào tạo mỹ thuật ứng dụng thực trạng và giải pháp, trường Cao đẳng Trang trí Đồng Nai

4. Đặng Minh Vũ (2019), *Đổi mới nội dung môn học thiết kế đồ họa xu hướng tất yếu trong thời đại mới*, Kỷ yếu hội thảo khoa học Đào tạo mỹ thuật ứng dụng gắn với nhu cầu xã hội, trường ĐH Mỹ thuật Công nghiệp Hà Nội.